

Sag C-481/19**Sammendrag af anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement****Dato for indlevering:**

21. juni 2019

Forelæggende ret:

Corte costituzionale (Italien)

Afgørelse af:

6. marts 2019

Kassationsappellant:

D.B.

Kassationsindstævnt:

Commissione Nazionale per le società e la borsa (CONSOB)

Hovedsagens genstand

Mellemliggende procedure vedrørende forfatningsmæssigheden af artikel 187n i lovdekret nr. 58 af 24. februar 1998 indledt af Corte di cassazione (kassationsdomstol, Italien) i en appelsag mellem D.B. og Commissione nazionale per le società e la borsa (det italienske børstilsyn, herefter »CONSOB«).

D.B. har for Corte di cassazione navnlig iværksat appel til prøvelse af den dom, der blev afsagt af Corte d'appello di Roma (appeldomstolen i Rom, Italien) den 20. november 2013, hvorved D.B.'s indsigelse mod CONSOB's afgørelse af 2. maj 2012, hvori D.B. blev pålagt visse administrative sanktioner i relation til de administrative overtrædelser, som er fastsat i artikel 187a, stk. 1, litra a) og c), og artikel 187n i lovdekret nr. 58/1998 i den på tidspunktet for de faktiske omstændigheder gældende affattelse, blev forkastet.

Genstand og retsgrundlag for den præjudicielle forelæggelse

Den korrekte fortolkning og gyldigheden af artikel 14, stk. 3, i direktiv 2003/6/EF, der stadig finder anvendelse *ratione temporis*, og af artikel 30, stk. 1, litra b), i

forordning (EU) nr. 596/2014. Navnlig hvorvidt disse bestemmelser skal fortolkes således, at de tillader medlemsstaten ikke at sanktionere en person, som nægter at besvare spørgsmål fra den kompetente myndighed, hvoraf der kan udledes et ansvar for personen for en overtrædelse, for hvilken der kan pålægges strafferetlige sanktioner eller administrative sanktioner af »strafferetlig« karakter, og, såfremt dette besvares benægtende, hvorvidt disse bestemmelser er forenelige med artikel 47 og 48 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret om EU-rettigheder«), også henset til praksis fra Menneskerettighedsdomstolen (herefter »EMD«) i relation til artikel 6 i konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder (herefter »EMRK«), og medlemsstaternes fælles forfatningstraditioner.

Retsgrundlaget er artikel 267 TEUF.

Præjudicielle spørgsmål

»a) Skal artikel 14, stk. 3, i direktiv 2003/6/EF, der stadig finder anvendelse *ratione temporis*, og artikel 30, stk. 1, litra b), i forordning (EU) nr. 596/2014, fortolkes således, at de tillader medlemsstaterne ikke at sanktionere en person, som nægter at besvare spørgsmål fra den kompetente myndighed, hvoraf der kan udledes et ansvar for denne person for en overtrædelse, for hvilken der kan pålægges strafferetlige sanktioner eller administrative sanktioner af »strafferetlig« karakter?

b) Såfremt dette første spørgsmål besvares benægtende, ønskes oplyst, om artikel 14, stk. 3, i direktiv 2003/6/EF, der stadig finder anvendelse *ratione temporis*, og artikel 30, stk. 1, litra b), i forordning (EU) nr. 596/2014 er forenelige med artikel 47 og 48 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, også henset til praksis fra Menneskerettighedsdomstolen i relation til EMRK's artikel 6 og medlemsstaternes fælles forfatningstraditioner, for så vidt som disse bestemmelser kræver, at en person, som nægter at besvare spørgsmål fra den kompetente myndighed, hvoraf der kan udledes et ansvar for denne person for en overtrædelse, for hvilken der kan pålægges administrative sanktioner af »strafferetlig« karakter, ligeledes pålægges sanktioner?»

Anførte EU-retlige forskrifter

Artikel 14, stk. 1 og 3, i direktiv 2003/6/EF.

Artikel 12, stk. 2, litra b), i direktiv 2003/6/EF.

Artikel 23, stk. 2, litra b), i forordning (EU) nr. 596/2014.

Artikel 30, stk. 1, litra b), i forordning (EU) nr. 596/2014.

Artikel 47, artikel 48 og artikel 52, stk. 3, i chartret om EU-rettigheder.

Anførte nationale forskrifter

Artikel 187n i lovdekret nr. 58/1998 om beskyttelse af Banca d'Italias og Consobs tilsynsopgaver. Nærmere bestemt henvises for det første til den affattelse, der finder anvendelse på de faktiske omstændigheder i hovedsagen, som bestemmer, at »[m]ed undtagelse af de i artikel 2638 i codice civile (den italienske borgerlige lovbog) omhandlede tilfælde, pålægges enhver, der ikke rettidigt efterkommer CONSOB's anmodninger eller forsinker varetagelsen af børstilsynets funktioner, en administrativ bøde på mellem 50 000 EUR (halvtreds tusinde euro) og 1 mio. EUR«, og som bestemmer, at der pålægges en administrativ bøde på mellem 50 000 EUR (halvtreds tusinde euro) og 1 mio. EUR for at nægte at svare i forbindelse med en af CONSOB krævet mundtlig høring, og, for det andet, til den affattelse af denne artikels stk. 1, som ændret ved lovdekret nr. 129/2017, som fastsætter at » [m]ed undtagelse af de i artikel 2638 i codice civile omhandlede tilfælde, straffes i henhold til denne artikel enhver, der ikke rettidigt efterkommer Banca d'Italias CONSOB's anmodninger, ikke samarbejder med disse samme myndigheder med henblik på varetagelsen af tilsynsopgaver, eller forsinker udøvelsen af de samme«.

Artikel 187g, stk. 3, litra c), i lovdekret nr. 58/1998 om de opgaver, som er tillagt CONSOB, og som bl.a. omfatter beføjelsen til at »gennemføre en mundtlig høring« af »enhver, der kan være i besiddelse af oplysninger om sagens faktiske omstændigheder«.

Artikel 187a, stk. 1, litra a) og c), i lovdekret nr. 58/1998 om den administrative overtrædelse insiderhandel.

Artikel 184 i lovdekret nr. 58/1998 om overtrædelsen insiderhandel.

Costituzione della Repubblica italiana (den Italienske Republiks forfatning), især: artikel 24, stk. 2; artikel 111, stk. 2, der fastsætter »princippet om processuel lighed«; artikel 117, stk. 1, hvorefter »[d]en lovgivende magt udøves af staten og regionerne i overensstemmelse med forfatningen og under hensyn til de forpligtelser, der følger af fællesskabsretten og internationale forpligtelser«, og artikel 11, der tillader »begrænsninger med hensyn til suveræniteten, hvor et retssystem, der skal sikre fred og retfærdighed mellem nationer kræver det«.

Kort fremstilling af de faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne

- 1 Efter gennemførelsen af en sanktionsprocedure mod D.B. pålagde CONSOB ved afgørelse af 2. maj 2012 sidstnævnte visse administrative sanktioner som omhandlet i lovdekret nr. 58/1998, navnlig artikel 187a stk. 1, litra a) og c), om insiderhandel og artikel 187n, idet D.B. flere gange havde fået udsat datoen for den høring, som han var blevet indkaldt til, og for at have nægtet at besvare de

anmodninger, som CONSOB havde fremsendt til ham. Den sidstnævnte bestemmelse sanktionerer nemlig »enhver, der ikke rettidigt efterkommer CONSOB's anmodninger eller forsinker varetagelsen af børstilsynets funktioner«, og blev indført af den italienske lovgiver til opfyldelse af den i artikel 14, stk. 3, i direktiv 2003/6/EF omhandlede generelle samarbejdsforpligtelse med tilsynsmyndigheden.

- 2 I en særskilt straffesag blev der rejst tiltale mod D.B. for den i artikel 184 i lovdekret nr. 58/1998 fastsatte overtrædelse insiderhandel. I forbindelse med denne overtrædelse indgik D.B. en aftale med anklagemyndigheden om en betinget straf på 11 måneders fængsel og en bøde på 300.000 EUR, som forundersøgelsesdommeren ved Tribunale di Milano (retten i Milano, Italien) lagde til grund den 18. december 2013.
- 3 D. B. anfægtede denne afgørelse fra CONSOB af 2. maj 2012 ved Corte d'appello di Roma (appeldomstolen i Rom) og gjorde bl.a. gældende, at den sanktion, som han var blevet pålagt, var ulovlig efter artikel 187n. I dom af 20. november 2013, forkastede Corte d'appello di Roma (appeldomstolen i Rom) indsigelsen.
- 4 D.B. iværksatte derfor kassationsappel. Ved kendelse nr. 54 af 2018 forelagde Corte di cassazione (kassationsdomstol) Corte Costituzionale (forfatningsdomstol) en række spørgsmål vedrørende forfatningsmæssigheden for så vidt angår denne artikel 187n.

De væsentligste argumenter fremført af Corte di cassazione (kassationsdomstol) vedrørende spørgsmålene om forfatningsmæssighed

- 5 Corte di cassazione (kassationsdomstol) har ikke alene henvist til, at artikel 187n muligvis er i strid med nationale forfatningsretlige bestemmelser, nemlig artikel 11, artikel 24, stk. 2, artikel 111, stk. 2, og artikel 117, stk. 1, i den italienske forfatning, men også til den hævdede uforenelighed mellem denne artikel og EMRK, den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder (herefter »den internationale konvention«) samt chartret om EU-rettigheder.
- 6 For det første har Corte di cassazione (kassationsdomstol) anført, at artikel 187n, der blev indført af den italienske lovgiver til opfyldelse af den i den afledte EU-ret fastsatte samarbejdsforpligtelse med tilsynsmyndigheden, nærmere bestemt artikel 12, stk. 2, litra b), og artikel 14, stk. 3, i direktiv 2003/6/EF, er forfatningsstridig, for så vidt som den indebærer pålæggelse af sanktioner for en manglende rettidig efterkommelse af CONSOB's anmodninger, dvs. for at have forsinket sidstnævnte tilsyns varetagelse af sine funktioner, selv i tilfælde, hvor den pågældende er den person, som er genstand for CONSOB's undersøgelser af, om der eventuelt er begået en overtrædelse, for hvilken der pålægges sanktioner, som materielt set har en strafferetlig karakter.
- 7 Endvidere er spørgsmålet ifølge Corte di cassazione (kassationsdomstol), om ovennævnte samarbejdsforpligtelse, såfremt den anses for også at gælde for

samme person, over for hvem der iværksættes en undersøgelse, er forenelig med artikel 47, stk. 2, i chartret om EU-rettigheder, EMRK's artikel 6 og artikel 14 i den internationale konvention. I denne forbindelse har Corte di cassazione (kassationsdomstol) anført dels, at EMRK og den internationale konvention henholdsvis stiltiende og udtrykkeligt anerkender retten for enhver til ikke at samarbejde med henblik på selvinkriminering og retten til ikke at udtale sig – heller ikke i forbindelse med administrative procedurer, der tjener til pålæggelse af sanktioner, som materielt set har »strafferetlig« karakter, såsom den, der blev pålagt D.B. af CONSOB. Dels har Corte di cassazione (kassationsdomstol) anført, at alle bestemmelserne i lovdekret nr. 58/1998 er omfattet af EU-rettens anvendelsesområde som omhandlet i artikel 51 i chartret om EU-rettigheder, og at ordlyden af sidstnævnte charters artikel 47, stk. 2 i det væsentlige er den samme som ordlyden af EMRK's artikel 6, stk. 1. Derfor skal artikel 47 i overensstemmelse med ovenstående charters artikel 52, stk. 3 fortolkes i overensstemmelse med Menneskerettighedsdomstolens fortolkning af nævnte artikel 6.

- 8 Ifølge Corte di cassazione (kassationsdomstol) bør ovennævnte »ret til ikke at udtale sig« i særdeleshed, og retten til forsvar mere generelt, ud over i straffesager også gælde for de mundtlige høringer, som CONSOB beslutter at afholde i forbindelse med dets tilsynsopgaver, og som kan gå forud for iværksættelsen af en procedure af »strafferetlig« karakter over for den, der kan identificeres som ophavsmand til en overtrædelse. Corte di cassazione (kassationsdomstol) er nemlig af den opfattelse, at der for den, der tiltales for overtrædelsen insiderhandel, bør anerkendes en ret til ikke at blive tvunget til under trussel om en betydelig økonomisk sanktion som den, som D.B. blev pålagt, at afgive forklaringer, som derefter kan anvendes som beviser mod vedkommende.
- 9 Til støtte for denne fortolkning har den nævnte domstol ikke blot henvist til artikel 24 i den italienske forfatning, men også til EMRK's artikel 6, som fortolket af EMD, og praksis fra Den Europæiske Unions Domstol (herefter »EU-Domstolen«) på konkurrenceområdet, hvoraf der kan udledes et princip om, at Kommissionen ikke kan pålægge en virksomhed at besvare spørgsmål, hvorved den tvinges til at afgive tilståelse om en overtrædelse, som det påhviler Kommissionen at føre bevis for.

Kort fremstilling af begrundelsen for forelæggelsen

- 10 Corte costituzionale (forfatningsdomstol) har bemærket, at den tvivl med hensyn til forfatningsmæssighed, som Corte di cassazione (kassationsdomstol) har givet udtryk for, i det væsentlige består i at tage stilling til spørgsmålet om, hvorvidt det er i overensstemmelse med den italienske forfatning som omhandlet i artikel 187n at sanktionere en person, som nægter at besvare spørgsmål, hvoraf der kan udledes et ansvar for denne person inden for rammerne af en høring, som CONSOB har besluttet at gennemføre i forbindelse med varetagelsen af dets tilsynsopgaver, og nærmere bestemt at afgøre, hvorvidt den »ret til ikke at udtale sig«, som Corte di

cassazione (kassationsdomstol) har henvist til, ud over i straffesager, også kan anvendes i de ovennævnte mundtlige høringer, som CONSOB beslutter at afholde.

- 11 Først og fremmest har Corte costituzionale (forfatningsdomstol) bemærket, at i den italienske retsorden er anvendelsesområdet for artikel 187n som følge af lovdekret nr. 129/2017 blevet udvidet, således at sanktioner ikke alene finder anvendelse på personer, der ikke efterkommer myndighedernes anmodninger eller forsinker udførelsen af deres opgaver, men, mere generelt, ligeledes på personer, der ikke samarbejder med myndighederne med henblik på varetagelsen af disses tilsynsopgaver. Blandt CONSOB's tilsynsopgaver i henhold til artikel 187g, stk. 3, litra c), i lovdekret nr. 58/1998 er beføjelsen til »foretage en mundtlig høring« af »enhver, der kan være i besiddelse af oplysninger om sagens faktiske omstændigheder«. Der er imidlertid ikke fastsat nogen mulighed for en person, der af CONSOB allerede er blevet identificeret som mulig ophavsmand til en overtrædelse, for at undlade at udtale sig – hvilket det tilkommer den samme myndighed at tage stilling til – og hvilken ophavsmand pålægges en administrativ sanktion, som »materielt set har strafferetlig karakter«.
- 12 Corte costituzionale (forfatningsdomstol) har på den ene side anført, at en eventuel fastslåelse af, at artikel 187n er ulovlig, idet den blev indført i den italienske lovgivning til opfyldelse af en specifik forpligtelse i den afledte EU-ret, risikerer at komme i konflikt med den samme EU-ret, navnlig den forpligtelse, der nu følger af artikel 30, stk. 1, litra b), i forordning nr. 596/2014, som har ophævet og erstattet direktiv 2003/6/EF. På den anden side kan den i den afledte EU-ret fastsætte nævnte forpligtelse være uforenelig med artikel 47 og 48 i chartret om EU-rettigheder, hvilke artikler tilsyneladende også anerkender den enkeltes grundlæggende ret til ikke at bidrage til selvinkriminering og til ikke at være tvunget til at afgive forklaringer, som har karakter af en tilståelse, i samme omfang som de fremgår af EMRK's artikel 6 og artikel 24 i den italienske forfatning.
- 13 Med henvisning til disse bestemmelser i chartret om EU-rettigheder og i overensstemmelse med princippet om loyalt samarbejde mellem de nationale domstole og EU-Domstolen med henblik på at fastsætte et fælles niveau for beskyttelse af grundlæggende rettigheder – et mål af afgørende betydning på et område som det foreliggende, som er genstand for en lovgivningsmæssig harmonisering – finder Corte costituzionale (forfatningsdomstol) det nødvendigt, inden der træffes afgørelse om spørgsmålet om forfatningsmæssigheden i dette øjemed, at anmode Den Europæiske Unions Domstol om den korrekte fortolkning – og i givet fald gyldighed i lyset af artikel 47 og 48 i chartret om EU-rettigheder – af artikel 14, stk. 3, i direktiv 2003/6/EF, der stadig finder anvendelse *ratione temporis*, og af artikel 30, stk. 1, litra b), i forordning (EU) nr. 596/2014.
- 14 Til støtte for sin forelæggelse har Corte costituzionale (forfatningsdomstol) indledningsvis anført, at alle bestemmelserne i den italienske forfatning, den europæiske menneskerettighedskonvention, den internationale konvention og chartret om EU-rettigheder, som Corte di cassazione (kassationsdomstol) har

henvist til, er sammenfaldende i anerkendelsen af en persons ret til ikke at bidrage til selvinkriminering og til ikke at være tvunget til at afgive forklaringer, som har karakter af en tilståelse (*nemo tenetur se ipsum accusare*). Ifølge Corte costituzionale (forfatningsdomstol) kan den nævnte rettighed imidlertid ikke i sig selv danne grundlag for en persons nægtelse af at deltage i en høring, som kræves afholdt af CONSOB, eller for en uberettiget forsinkelse med hensyn til at deltage i en sådan høring, under forudsætning af, at en persons ret til ikke at svare på de spørgsmål, som den pågældende bliver stillet under høringen, sikres – til forskel fra, hvad der skete i proceduren iværksat over for D.B.

- 15 Corte costituzionale (forfatningsdomstol) har også henvist til sin faste praksis vedrørende tiltaltes »ret til ikke at udtale sig«, ifølge hvilken denne ret, selv om den ikke udtrykkeligt er anerkendt i forfatningen, har udviklet sig til at være en »væsentlig følge af ukrænkeligheden af retten til forsvar« og sikrer den tiltalte muligheden for at nægte at deltage i en vidneafhøring og mere generelt at benytte sig af muligheden for ikke at besvare spørgsmål fra retten eller den kompetente undersøgelsesmyndighed. Corte costituzionale (forfatningsdomstol) har navnlig anført, at den hidtil aldrig har skullet vurdere, om og i hvilket omfang denne ret til ikke at udtale sig, der er en af de uomstørlige menneskerettigheder, som kendetegner den italienske forfatningsmæssige identitet, også finder anvendelse i forbindelse med administrative procedurer for pålæggelse af sanktioner af »strafferetlig« karakter i overensstemmelse med Engel-kriterierne. Den har imidlertid gentagne gange fastslået, at enkelte garantier, som EMRK og den italienske forfatning selv anerkender i straffesager, også omfatter administrative sanktioner af »strafferetlig« karakter, og navnlig at de administrative sanktioner, der er fastsat i den italienske lovgivning om insiderhandel, udgør foranstaltninger af »strafferetlig« karakter på grund af deres særlige repressive karakter, hvilket Den Europæiske Unions Domstol i øvrigt selv har anerkendt (jf. dom af 20.3.2018, C-596/16 og C-597/16, Di Puma og Consob, præmis 38).
- 16 Corte costituzionale (forfatningsdomstol) har herefter tilsluttet sig Corte di cassazione (kassationsdomstol) argument, hvorefter det synes sandsynligt, at der for dem, der anklages for insiderhandel, anerkendes den samme ret til forsvar, som den italienske forfatning indrømmer den person, som er mistænkt for at have begået en lovovertrædelse. Ifølge Corte costituzionale (forfatningsdomstol) gælder dette så meget desto mere, fordi der er risiko for, at den person, der er mistænkt for den nævnte administrative overtrædelse – idet den pågældende skal samarbejde med tilsynsmyndigheden i henhold til italiensk ret og den afledte EU-ret – faktisk kan bidrage til en tiltale mod vedkommende.
- 17 I denne henseende har Corte costituzionale (forfatningsdomstol) således mindet om, at insiderhandel i italiensk ret på samme tid er fastsat som en administrativ overtrædelse (artikel 187a i lovdekret nr. 58/1998) og som en strafferetlig overtrædelse (artikel 184 i det nævnte lovdekret), og at de pågældende procedurer kan indledes og videreføres sideløbende, således som det har været tilfældet med hensyn til D.B., for så vidt som dette er foreneligt med princippet *ne bis in idem* (jf. Den Europæiske Unions Domstols dom af 20.3.2018, C-537/16, Garlson Real

Estate SA m.fl., præmis 42-63). Selv om det ikke i straffesagen er tilladt at anvende erklæringerne afgivet til den administrative myndighed, uden at retten til forsvar overholdes – hvilket omfatter oplysningen om retten til ikke at udtale sig – kan sådanne erklæringer, som den administrative myndighed har indhentet gennem en trussel om sanktioner for manglende samarbejde, derfor meget vel konkret forsyne den pågældende myndighed med væsentlige oplysninger med henblik på at tilvejebringe yderligere beviser for den ulovlige adfærd, som også skal anvendes i den efterfølgende straffesag mod ophavsmanden til den samme adfærd.

- 18 Corte costituzionale (forfatningsdomstol) har endvidere konstateret, at den tvivl, som Corte di cassazione (kassationsdomstol) har givet udtryk for, støttes af Menneskerettighedsdomstolens praksis vedrørende EMRK's artikel 6, hvorefter retten til ikke at samarbejde med henblik på selvinkriminering og til ikke at være tvunget til at afgive forklaringer, som har karakter af en tilståelse, omfatter retten for enhver, der er omfattet af en administrativ procedure, som kan føre til anvendelse af sanktioner af »strafferetlig« karakter mod vedkommende, til ikke at være forpligtet til, under trussel om en sanktion i tilfælde af manglende overholdelse, at meddele myndigheden svar, som kan medføre et ansvar for personen (jf. dom af 4.10.2005, Shannon mod Det Forenede Kongerige, præmis 38-41 og af 5.4.2012, Chamaz mod Schweiz, præmis 50-58). I denne forbindelse har Corte costituzionale (forfatningsdomstol) navnlig henvist til EMD's dom i sagen J.B. mod Schweiz, hvori der blev fastslået et behov for at anerkende alle garantierne i EMRK i straffesager, særligt »retten til ikke at udtale sig«, for en person, der var genstand for en administrativ undersøgelse vedrørende overtrædelser, for hvilke der var blevet pålagt økonomiske sanktioner af »strafferetlig« karakter, idet den pågældende person gentagne gange havde undladt at besvare anmodningerne om præciseringer fra den kompetente myndighed, der skulle foretage denne undersøgelse.
- 19 Corte costituzionale (forfatningsdomstol) har tillige henvist til EU-Domstolens praksis i relation til retten til ikke at udtale sig og konkurrencebegrænsende handlinger, hvorefter en virksomhed har pligt til at forsyne Kommissionen med alt det materiale vedrørende undersøgelsens genstand, som den måtte råde over, efterkomme Kommissionens begæringer om at udlevere eksisterende dokumenter og besvare dens spørgsmål af rent faktisk karakter, eftersom der kan være tale om en tilsidesættelse af retten til forsvar, såfremt virksomheden stilles spørgsmål, som i det væsentlige tilsigter at få virksomheden til at vedgå overtrædelser, idet det påhviler Kommissionen at føre bevis herfor (jf. dom af 18.10.1989, C-374/87, Orkem, præmis 27, af 29.6.2006, C-301/04 P, SGL Carbon AG, præmis 40 og 44-49, og af 20.2.2001, T-112/98, Mannesmannröhren-Werke AG, præmis 77-78). v. I henhold til denne retspraksis kræves det navnlig, at forpligtelsen til at besvare Kommissionens spørgsmål ikke er i strid med retten til forsvar eller retten til en retfærdig rettergang, eftersom »der [...] intet [er] til hinder for, at adressaten senere under den administrative procedure eller under en sag for Fællesskabets retsinstanser ved at udøve sin ret til kontradiktion godtgør, at de faktiske omstændigheder, der omhandles i den pågældendes besvarelser [,] [...] har en

anden betydning end den, som Kommissionen har lagt til grund« (jf. dom af 20.2.2001, T-112/98, præmis 77-78, og af 29.6.2006, C-301/04 P, præmis 44-49).

- 20 Corte costituzionale (forfatningsdomstol) finder imidlertid, at ovennævnte praksis fra EU-Domstolen vedrører juridiske personer og ikke fysiske personer, og at disse domme i vidt omfang er afsagt inden vedtagelsen af chartret om EU-rettigheder og anerkendelsen af, at sidstnævnte har samme værdi som traktaterne. Endvidere synes den relevante retspraksis ifølge Corte costituzionale (forfatningsdomstol) vanskelig forenelig med både den »strafferetlig« karakter af de administrative sanktioner, der er fastsat i den italienske lovgivning om insiderhandel, og ovennævnte praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, som i stedet tilsyneladende i langt højere grad anerkender den tiltaltes ret til ikke at udtale sig, herunder i forbindelse med administrative procedurer med henblik på pålæggelse af sanktioner af »strafferetlig« karakter.
- 21 Corte costituzionale (forfatningsdomstol) har ligeledes bemærket, at spørgsmålet om, hvorvidt artikel 47 og 48 i chartret om EU-rettigheder i lyset af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis vedrørende EMRK's artikel 6 kræver, at retten til ikke at udtale sig selv ligeledes skal omfatte administrative procedurer, som kan føre til anvendelse af sanktioner af »strafferetlig« karakter, hidtil aldrig er blevet behandlet af EU-Domstolen. Heller ikke den afledte EU-ret har hidtil givet noget svar på dette spørgsmål, som således bevidst holdes åbent i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/343 (jf. 11. betragtning hertil).
- 22 På denne baggrund finder Corte costituzionale (forfatningsdomstol), at det skal afklares, hvorvidt artikel 14, stk. 3, i direktiv 2003/6/EF og artikel 30, stk. 1, litra b), i forordning (EU) nr. 596/2014 skal fortolkes således, at de tillader medlemsstaten ikke at sanktionere en person, som nægter at besvare spørgsmål fra den kompetente myndighed, hvoraf der kan udledes et ansvar for denne person for en overtrædelse, for hvilken der kan pålægges strafferetlige sanktioner eller administrative sanktioner af »strafferetlig« karakter. Dette gælder også udtrykkene »i henhold til [medlemsstaternes] national[e] ret« som omhandlet i dette direktivs artikel 14, stk. 1, og »i overensstemmelse med national ret« som omhandlet i den nævnte forordnings artikel 30, stk. 1, der under alle omstændigheder synes at være udtryk for nødvendigheden af at overholde standarderne for beskyttelse af de grundlæggende rettigheder, som er anerkendt i medlemsstaternes retsordener, i tilfælde af, at disse standarder er højere end dem, der er anerkendt i medfør af EU-retten.